

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 950/2556

นางละเมียด มณีเนียม โดยนางพรหมมาศโจทก์ มณีเนียม ผู้เข้าดำเนินคดีต่างผู้ตาย นางผาด เหมือนนรุช กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 350, ป.อ. มาตรา 83

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่จำเลยที่ 2 หลังจากที่ได้ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โดยจำเลยที่ 1 ไม่มีทรัพย์สินอื่นใดและจำเลยที่ 2 รู้อยู่แล้วว่าจำเลยที่ 1 เป็นหนี้โจทก์ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏสารบัญญัติจดทะเบียนในสำเนาโฉนดที่ดินเอกสารหมายเลข 5 ว่า จำเลยที่ 1 ได้ถอนจำนองจากธนาคาร ก. ก่อนแล้วจึงจดทะเบียนโอนขายให้แก่จำเลยที่ 2 ต่อจากนั้นจำเลยที่ 2 จดทะเบียนจำนองแก่ธนาคาร อ. โดยกระทำขึ้นในวันเดียวกันทั้งหมด และข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของจำเลยทั้งสองว่า เหตุที่จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนขายที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 เนื่องจากจำเลยที่ 1 นำที่ดินไปจดทะเบียนจำนองไว้แก่ธนาคาร ก. ต่อมาจำเลยที่ 1 ชำระหนี้ไม่ตรงตามกำหนด ธนาคารจะฟ้องดำเนินคดี จึงทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แต่จำเลยที่ 1 ผิดสัญญาอีก และไม่มีเงินชำระหนี้ จำเลยที่ 1 จึงให้จำเลยที่ 2 ชำระหนี้แทน โดยโอนขายที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 เพื่อให้จำเลยที่ 2 นำไปเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินจากธนาคาร อ. แล้วนำเงินไปชำระหนี้ถอนจำนองให้แก่ธนาคาร ก. ส่วนเงินที่เหลือจำเลยที่ 2 นำไปปลูกสร้างบ้านบนที่ดินดังกล่าว ซึ่งจำเลยที่ 1 และหลานก็พักอาศัยอยู่ในบ้านที่จำเลยที่ 2 ปลูกสร้างขึ้นด้วย โดยที่จำเลยที่ 2 มีภาระต้องผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ธนาคาร อ. แม้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 มีหนี้ค้างชำระอยู่กับธนาคาร ก. จำนวนเท่าใด แต่การที่จำเลยที่ 1 เป็นหนี้จำนองและขายที่ดินที่จำนองเพื่อนำเงินไปชำระหนี้ถอนจำนองก็เป็นการขายเพื่อชำระหนี้ของตนตามปกติ และเป็นกรณีที่จำเลยที่ 1 จะต้องกระทำเพื่อมิให้ถูกธนาคาร ก. เจ้าหนี้ผู้รับจำนองบังคับจำนองเอาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของจำเลยที่ 1 อันมีลักษณะเป็นการขายเพื่อปลดเปลื้องภาระหนี้จำนองของตน พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมายังไม่อาจถือได้ว่า จำเลยที่ 1 ขายที่ดินไปโดยเจตนาที่จะไม่ให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้รับชำระหนี้แต่อย่างใด การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 350, 83 จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณาโจทก์ถึงแก่ความตาย นางพรหมมาศ บุตรของโจทก์ยื่นคำร้องขอเข้าดำเนินคดีต่างผู้ตาย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 350 ประกอบมาตรา 83 จำคุกคนละ 4 เดือน จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในชั้นฎีกาฟังเป็นยุติว่า โจทก์เป็นเจ้าหนี้จำเลยที่ 1 ตามคำพิพากษตามยอมในคดีหมายเลขแดงที่ 333/2543 ของศาลชั้นต้น โดยให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินจำนวน 169,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 130,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ต่อมาจำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนขาย

ที่ดินโฉนดเลขที่ 33021 ตำบลทางพระ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ให้แก่จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นบุตรของจำเลยที่ 1 มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามฟ้องหรือไม่ โจทก์มีนางพรหมมาศ ผู้รับมอบอำนาจและผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์เบิกความเป็นพยานว่า จำเลยที่ 1 ได้จดทะเบียนโอนขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่จำเลยที่ 2 หลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โดยจำเลยที่ 1 ไม่มีทรัพย์สินอื่นใด และจำเลยที่ 2 รู้อยู่แล้วว่าจำเลยที่ 1 เป็นหนี้โจทก์ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏตามสารบัญชีจดทะเบียนในสำเนาโฉนดที่ดินเอกสารหมายเลข 5 ว่า จำเลยที่ 1 ได้จดทะเบียนไถ่ถอนจำนองจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ก่อนแล้วจำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนขายให้แก่จำเลยที่ 2 ต่อจากนั้นจำเลยที่ 2 จดทะเบียนจำนองแก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยกระทำขึ้นในวันเดียวกันทั้งหมด และข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของจำเลยทั้งสองว่า เหตุที่จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนขายที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 เนื่องจากจำเลยที่ 1 นำที่ดินไปจดทะเบียนจำนองไว้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ต่อมาจำเลยที่ 1 ชำระหนี้ไม่ตรงตามกำหนด ธนาคารจะฟ้องร้องดำเนินคดี จึงได้ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แต่จำเลยที่ 1 ก็ผิดสัญญาอีก และไม่มีเงินชำระหนี้ จำเลยที่ 1 จึงให้จำเลยที่ 2 ชำระหนี้แทน โดยโอนขายที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 เพื่อให้จำเลยที่ 2 นำไปเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ แล้วนำเงินไปชำระหนี้ไถ่ถอนจำนองให้แก่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ส่วนเงินที่เหลือจำเลยที่ 2 ได้นำไปปลูกสร้างบ้านบนที่ดินดังกล่าว ซึ่งจำเลยที่ 1 และหลานก็พักอาศัยอยู่ในบ้านที่จำเลยที่ 2 ปลูกสร้างขึ้นด้วย โดยจำเลยที่ 2 มีภาระต้องผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ แม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 มีหนี้ค้างชำระอยู่กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเท่าใด แต่การที่จำเลยที่ 1 เป็นหนี้จำนองและได้ขายที่ดินที่จำนองเพื่อนำเงินไปชำระหนี้ไถ่ถอนจำนอง เป็นการขายเพื่อชำระหนี้ของตนตามปกติ และเป็นกรณีที่จำเลยที่ 1 จำต้องกระทำเพื่อมิให้ถูกธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เจ้าหนี้ผู้รับจำนองบังคับจำนองเอาแก่ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของจำเลยที่ 1 อันมีลักษณะเป็นการขายเพื่อปลดปล่อยภาระหนี้จำนองของตน พยานหลักฐานที่โจทก์นำเสนอ ยังไม่อาจถือได้ว่าจำเลยที่ 1 ขายที่ดินไปโดยเจตนาที่จะไม่ให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้รับชำระหนี้แต่อย่างใด การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายกฟ้องโจทก์มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

นิยุต สุภัทรวาทิรผล · วิรุฬห์ แสงเทียน · ธีระพงศ์ จิระภาค

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/950/2556>